

J E L E N K Ö R.

96. szám

Pest, szerda december 2^{kán}

1835

Foglalat: Magyar- és Erdélyország (kir. válasz némely kívánatok és sérelmek dolgában; szamokleski plottéria nyertes számai; különféle; Tudománytár; Rhédey László 's Wass gr. f). Anglia (O'Connell, Raphael vádja, 's Haywood ur Fairman ezr. ellen; Aylesburyi gyűlés). Franciaország (Portalis vádtudósítása Fieschi ügyében; Lacenaire, Avril és Martin pöre; éjszak- Ameriká- val ügy- állása). Spanyolország (hadi hírek; hadi munkálati tervek; cortest megelőző hírek; Cordova hiúsága; Mina kelle- metlen állása). Amerika. Törökország. Görögország. Belgium. Svédország. Németország. Elegyhírek. Pénzkelet 's Gabonaár.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG.

Pozsony nov. 27. A' RR. azon tárgyak iránt, mellyeket utóbbi lapunkban előszámláltunk, folyvást országos üléseket tartanak 's jobbára mindenben a' kerületi szerkesztés állapítatik meg. A' fő RR. legelőbb is a' sérelmekbe bocsátkoztak.

Legújabb k. válasz az ország RRhez némely sérelmek és kívánatok dolgában:

Quae Domini SS. et OO. in Repraesentatione dd. 30-ae Martii 1833. Divo Ejus Genitori substraverunt, gravamina et postulata: altefatam Suam Majestatem S. habita etiam eorum, quae ope demissarum ddo. 23-ae Julii 1833. 28-ae Maji ac 10-ae Julii 1834, 19-ae item Augusti 1835. Repraesentationum, per eosdem allata habentur, consideratione, altius expendisse, et pro firmissimo illo animi Sui proposito, in quibusque b. Resolutionum Suarum o'jectis, leges, spiritumque vitae, et saeculorum usu consecratae Constitutionis sequendi, neque nisi, quae ad amissum hujus, et in re ipsa, et in modo pertractationis recta sunt, tuendi, ac promovendi, id inprimis Dominis SS. et OO. significandum praecepisse: Eandem, quantum quidem ad ordinem pertractandorum in Comitibus negotiorum attinet, quid muneris Sui Regii ratio, legumque sanctionum exposcat, apprime consciam, recte ideo, quod legum sanctimoniam incolumem, et Se praecipuum earum Custodem esse oporteat, nihil quidquam, quod per eas, ac signanter artic. 25: 1495. 7: 1723. et 13: 1790/1 stabilitum in pertractandis negotiis illis ordinem, sapientia Majorum tot legibus adstrictum, labefactare quiret, admittere posse, in reliquo altefatam Suam Majestatem S. dum sic principiis tenore b. Rescriptorum Regionum ddo. 16-ae Aprilis 1833. ac 3-ae Januarii a. p. uberius manifestatis benigne insistit, singulis eorundem gravaminum et postulatorum punctis eo, quod illis eorundem gravaminum, relate ad ea sequentia benigne resolvisse: ad I. et IV. ex accepta super progressu operis, quod Commissioni art. 5: 1830. attactae creditum est, informatione, compertum esse, quod cum inantiquatum et momentosum obiectum hoc operosam elucubrat onem, haec vero majori tempore impendio venientem adminiculorum collectionem praeparat, res actu in hoc elucubrationum stadio constituantur; ad eam proinde accelerandam Suam Majestatem S. et circa literaria Commissioni illi suppeditanda adminicula, et quoad individua, quae vices suas Commissioni illi commodare amplius nequeunt, supplenda, benigne providisse. — Ad II. et III. Altefatam Suam Majestatem S. sponsioni Divi Genitoris Sui in art. 11: 1792. relatae cohaerenter, ad effectum articuli 18: 1741. Comitatus Kraszna, Mediocrem-Szolnok et Zaránd, Districtum item Kóvár Regno Hungariae reincorporandos decrevisse, scopoque debite effectuandae benignae hujus Suae munitis, congrua quoque disposuisse. — Puncto tamen III. deductum ratione arctioris Transsilvaniae cum Hungaria unionis postulatum, ipsa ejus indole exposcente, ad Publico-politica. quo illud ex dispositione art. 11: 1792. spectat, relegandum esse. — Ad V. Suam Majestatem S. substrato sibi concernentis per artic. 16: 1827. versus Styriam et Carnioliam exmissae limitanae Commissionis, circa metas inter Regnum Croatiae et Ducatum Styriae, Districtum item Flamineum et Carnioliam operato; has ea ratione, qua per operantem mixtam eam Commissionem et signanter etiam per initos sub operatione hac tractatus designatae fuerunt, defigendas admittere, et ad effectum congrua benigne disponere dignatam esse. Caeterum Suam Majestatem S. benigne curaturam, ut et reliqua limitanae Commissionum operata ocyus terminentur, et

superentur. — Ad VI. Summefatam Suam Majestatem S. ea, quae Divus Genitor Suus, relate ad punctum hoc sibi annis 1827. et 1830. propositum, benigne resolvit, penitus expendisse; sed vero id, quod Domini SS. et OO. eum in sensum adferunt, quasivero in contextu benig. illarum Resolutionum ratio, cujus illae praesidio nituntur, allata non sit, s. cui semet benigne co'operasse. — Evenire nempe ex illis, quod is pro candore animi Sui, et terrenum Répás et diverticulum Kéttel integrantem partem Regni Hungariae constituere; cum tamen pro alendo confinario Varasdinensi populo plagae hujus possessorium indispensabiliter necessarium sit, donec ratio status Monarchiae sublationem Generalatus illius svaserit, rem in praesenti situ relinquendam esse; confinia denique ipsius Regni Hungariae securitate id deposcente, nullam subire mutationem posse; quae vero ad antevertendas, cum politica vicinorum Comitatum Jurisdictione collisiones faciunt, in quibusvis specificis proponendis casibus, prompte disponenda esse, declaraverit. Denique huic non Ejus tantum, sed Majorum quoque Dominorum SS. et OO. menti, pertractatus, ex quibus art. 18: 1741. coaluit, imitanda posteris providentia declaratae, Suam etiam Majestatem S. insistere. Caeterum iis, quae scopo definiendi negotii civitatis Segaiensis necessaria adhuc comperta sunt, dispositis, Suam Majestatem S. effectum vigentium eatenus legum, procuraturam esse — Ad VII. quae per Divum altefatae Suae Majestatis S. Patrem de 2-ae Decembris anni 1830. in negotio salis resoluta habentur, perpetuum Regiae Ejusdem benignitatis, justitiae et firmissimae art. 20: 1790 f, observandi voluntatis monumentum constituere. Per eventus, qui benignam illam Resolutionem praecesserunt, cum medio ab ea edita tempore, nihil quidquam in obversum ejus praesusceptum fuisse, doceri possit, sanctimoniam datae per eam sponsionis, assecurationis Regiae, neutiquam minui, ac proinde, quod ex his ultro consequitur, situm quoque negotii hujus, qui ante 25. illos in deductione puncti praesentis ex parte Dominorum SS. et OO. memoratos annos, penes benignam tunc temporis, ac signanter dd. 14-ae Decembris 1807. cum coalescentia eorum nunc quoque recognita, editam Resolutionem praefuerat, non tantum non alteratum, imo vero novo addito robore amplius confirmatum esse. — Quod ut per tempus quoque regiminis altefatae Suae Majestatis ita reapseriantur Domini SS. et OO., Eandem nihil a Se desiderari passuram esse. Horum in nexu, et si circa ipsum quoque judicatum cameralem in negotiis praeverarationibus cum sale ab antiquissimis inde temporibus constanter exercitum, non alia Suae Majestatis S. quam quae per Divum Genitorem Suum semel atque iterum enunciata fuerat, mens sit, reflexe nihilominus ad punctum hoc et ea, quae per Dominos SS. et OO. quoad judicatum hunc dd. 20-ae Decembris 1830. proposita habentur, ea clementissime ductam fiducia, quod Domini SS. et OO. praevertendis quibusvis in materia salis aerarii Regii damnificationibus scopo art. 29: 1548 et 13: 1715. debitaque relate ad requisitam praecipui hujusce Regalis proventuum securitatem providentiae rationibus, parum eo etiam curam impensuri sint, ut delinquentes promerita per eos poena e vestigio sequatur, taliterque praeverarationes in derogamen legum practicabiles refoeuentur, benigne admittere, ut circa media, quibus praeallatus finis certo obtineri possit, Repraesentationem substernant, eo sapiente intellecto: quod interea, usque dum de his lege provisi fuerit, rem penes praevigentem usum relinquere necessarium sit. — Ad IX. Suam Majestatem S. pro compentente sibi summi Ecclesiae Patronatus jure, utriusque de quo quaestio est, subsidii depensionem in fines salutis publicae. ac ipsius etiam Ecclesiae ad mentem fundatorum, et in sensu diser-

tarum etiam Patriae legum convertere. Donec proinde his finibus, in consequentiam operatorum systematicorum, quoad objecta Ecclesiastica et Banderia per regnicolares Deputationes jam elaboratorum positiva ulteriori lege prospectum non fuerit, a praesistente eatenus provisione recedi non posse. — Ad X. Fodinis Radobojsibus, quod Dominis SS. et OO. ex tenore alterius ddo 24-ae Augusti 1835. benignae Resolutionis constat, supremo Camergrafiati Schemnicensi subordinatis, provisum simul esse: ut circa cusionem auri et argenti in monetam, leges Regni observentur, et ut haec insignia, imaginesque in art. 48: 1550. designatas praeseferat, jam antehac benigne dispositum. — Cameram vero Regiam Hungaricam sensu legum ac signanter art. 18: 1715. et 14: 1741. Suam Majestatem S. in independentia, legalique activitate conservaturam esse; activitate porro et jurisdictione Tavernicorum Regalium Magistri ex mente art. 12: 1741. salva; quantum ad domum monetariam Budensem art. hoc attactam. Eandem Suam Majestatem S. Dominis SS. et OO. significandum benigne jussisse: cum actu praesistentes in Regno monetariae domus ad praesentem auri et argenti massam excudendam sufficienter, aliam autem cum ingenti, quod ad scopum hunc requireretur, sumptuum impendio erigi, debita parsimoniae ratio non admittat, ultra praesistentem citati articuli dispositionem, ulterius procedi pro nunc non posse. — Ad VIII. et XI. Apprime notos esse summefatae Suae Majestati S. tractatus illos, qui post praesumptam superioribus annis novam rei aerae coordinationem, quoad mutuas privatorum correlationes positiva lege definiendas agitati fuerunt; benigne una Eandem agnoscere, negotium illud omnium, quae unquam curas Legislationis fatigabant, maxime arduum, gravissimum utrinque momentis gestum esse; quemadmodum tamen haec eo apud animum Ejus valet, ut non tantum Augusti Patris Sui exemplo, sed ex ipsa conscientiae Suae teneritudine perpetuum Sibi in eo legem ponat, quod pecuniam chartaceam cum imperata valoris designatione, coactaque acceptatione in circulationem missura non sit, omneque Summ sardium accelerando felici, quo finantiale systema, ad praefixum sibi scopum tendit, progressu impendere velit, ita vicissim intime Eandem persvasam esse, absque eo, quin fortunae, nexusque et correlationes privatorum in novas praecipitentur convulsiones, et mala, quorum ex consideratione propositis eam in rem articulorum projectis altissimus annuus tribui nequibat, in Resolutionibus Regiis de 21-a mensis Martii, item 10. Maji et 28-a Julii 1827 attacta, multo etiam magis ingravescant, eundem illis neque Se impertiri posse. — Ad XIII. Suam Majestatem S. in Donatione mediante conferendis bonis in sensu legum condignam semper meritum de Rege et Patria praestitorum, habituram reflexionem, nec minus — Ad XIV. pro munere Sui Regio curaturam, ut eoque etiam, donec ad mentem Resolutionis Divi Genitoris Sui ddo 2-ae Decembris 1830. editae, contra falsos et iniquos delatores in respectivo systematico operato uberior provisio fieri poterit, — dispositioni art. 5-i: 1805 plene satisfiat. — In reliquo etc. Viennae 20. Novembris 1835.

Georgius Bartal, m. p.

Nagy-Váradon m. h. 22ikén ritka egyházi szertartás ment végbe. A' leánygyermek-neveléssel buzgón foglalkozó Orsolya-szerzeti tiszt. szüzek fejdelemasszonya Anna Mária Konstantzia, született Vass Borbála a' mondott napon tartá szerzeti eskü-fogadásának félszázados ünnept. Jelen voltak a' diák szertartásu püspök Laicsák Ferencz 's görög szert. püspök Vulcán Samuel urakon kívül a' ns. káptalan több tagjai, egyházi és világi urak, 's nagy számú ajtatos hívek. Mise-áldozat után az igen tiszt. fejdelemasszony teljesdiszű szertartással ujjalag letévé szerzeti fogadását Tagen János nagyprépost ur kezeibe. Czambert János ur, a' hívek kedvelt szónoka, pedig derék beszédet mondott az ünnep tár-

gyazatáról. (E' szerzetes hajadonok munkás jámbor intézetét 1771ben néhai Szenczy István nváradai kanonok alapítá; 's a' tiszt. szüzek társasága már 63 év óta foglalatokodik ügyesen és dicséretesen a' leánygyermek mindennemű szükség. oktatásában, a' mint ezt félévenkénti tökéletes próbatétek köz. megeléülésre bizonyítják. — Az arany-fogadást ünneplett főtiszteletű szűz, már 23 év óta fejdelemasszonya az egyesületnek.)

Vasvármegye. Ezen lapok minapi számában jelentve volt, a' jövedelmezésre nézve az újonnan építettésben levő börtönök és munkaház tökélt szaporított táncmultság, melly Szombathelyen, a' megyeház nagyobb teremében, a' mult hó 24. igen fényesen 's válogatott közönség seregletében, számosak által ajándékozott becses műtárgyak kijátszatásával egybekapcsoltan ment végbe. Előtnapi este pedig, ugyan az érintett czélbul, egy műkedvelő társaság gyönyörködteté a' közönséget Vörösmarty „Vérnász“-ának szini előadásával. Az összes jövedelem 5—6 ezer váltó forintot tön. Köszönet az erre munkálkodottaknak.

Különféle. Erdélyből az idei bortermésről jövő tudósítások folyvást panaszosak. A' szüretet jobbra mindenütt hó lepte 's a' szedett szőlőt ennél fogva forralt musttal kelle föllangyosítani. N. Szébenben az idei bornak 8 kupás vedrét 15 vto kron árulták. — A' magyar színészet baráti darab ideig kétségben voltak: valljon mostani jövedelmével a' budai társaság a' fővárosban megmaradhat e' az ezt buzgón pártoló Pest megye azonban előre gondoskodván arról, hogy a' társaság ne legyen kénytelen vándorszárnyakra kelni, 4000 frttal kölcsönkép segíti a' társaságot, melly summa a' hid berakítása idejeig a' szerzendő jövedelemmel együtt a' társaság itten maradhatását biztosítja. Rajz.

Bécsben nov. 26kán ment véghez a' Samoklesi jószág nlotteriai sorshuzatása, 's a' kijött főnyertes számok következők: 636 nyeri a' jószágot vagy helyette váltásul 250 ezer vált. frt; — 63,849 nyer 15,000 frtot; — 95,812 nyer 12,000 frtot; — 38,738 ny. 10,000 frtot; — 10,798 ny. 5000 frtot; — 5574 ny. 4000 frtot; 128,303 ny. 3500 frtot; — 153,103 ny. 3000 frtot; — 64,808 ny. 2000 frtot; — 26,741 ny. 1500 frtot; — 82,417 ny. 1300 frtot. — 18,437 ny. 1200 frtot. — A' szabadsorsok közül pedig 18,989 nyer 20,000 frtot; — 104,598 ny. 6000 frtot; — 43,663 ny. 3250 frtot; 's 18,965 ny. 2250 frtot váltóban. — A' 636ik szám vagy is a' főnyertes, mint halljuk, Pesten adatott el.

Kolozsvár. nov. 23kán es. kamarás Rhédey László gr. ur, midőn e' várason keresztül vett utjában, szeretett hitvese társaságában, egyetlenegy forrón szeretett leánya gróf Rhédey Klaudiva, Sándor württembergi kir. hg. ő fönsege

hitvese,
nap estj
Ugyane
(Doboka
tó nyav

Ma
főfelügy
írás' VI
beri vás
sek. N
ország'
lanat a'
Csató.

ben, A
ról Cuv
újságár
vános és
az író 's

Az orsz
kalmazá
latai egy
egyszeri

literatur
ra: 68.
69. Ma
közlé

domány
Magyar
lék. 1.
birálata

telek u
helyére
folyóírá
nyomtat

postapap
aszt post
fogadja
két haz

Szi
kűlf. J
deletét
dítva. I

T
Connell
lyért a
vetül a

esetben
mint ü
Raphae
tatott,
már,

mezni
vádlást
hitték,
O'Conn
levelet
ben b

hitvese, látogatására Styriába sietne, a' tegnapi nap estjén élete 50 évében, ideggutában meghalt. Ugyanezen hónap 17-én halt meg Sz. Gotthárdon (Doboka vmegye) gróf Wass György sorvasztó nyavalyában. — Erd. H.

MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG. A' m. tud. társaság' főfelügyelése alatt készülő Tudománytár czimű folyóírás' Vildik kötetének, mely a' most mult novemberi vásárra jelent meg, foglalata: I. Értékezesek. Nyelvünk' újabb fordulatiról *Guzmics*. Görögország' jelenállapotja Thiersch után *Jakab*. Egy pillanat a' közgazdaság' tudományára, Fix Tivador után *Csató*. Az olasz és spanyol költés az utolsó öt évtizedben, Ancillon után *Toldy*. Az emberfaj előtti földről Cuvier' felfedezései *Schedeltől*. A' száraz földek' újságáról Cuvier' nyomozásai. *Ugyanattól*. A' nyilvános észjog' alapnyomatai *Warga Jánostól*. Napoleon az író 's annak emlékirataiból töredékek. *Szontagh*. Az országutaknak tartós és szilárd kerékvágások' alkalmazása általi javításáról, vasutak helyett. Gondolatai egy baadeni írónak. — Az összetett mássalhangzók' egyszerűsítéséről. *Vörösmarty*. II. Literatura. *Olasz* literatura: 64—67. *Silvio Pellico*. *Francia* literatura: 68. Ennek legújabb phasisai. *Magyar* literatura: 69. *Magyar Bibliographia* 1834-ről. III. *Vegyes* közlések, *Statistikai* újságok *Garay*. *Természettudományi* dolgok. *Dercsényi*. *Levelezések*. *Petrovics*. *Magyar tudós társaság*. — *Anticritikai* függelék. 1. Néhány szó a' Tudománytár' 1ső kötetének bírálatáról a' Tud. Gyűjt. ben. *Schedeltől*. 2. Észrevételek ugyan a' Tud. Gyűjteménybeli bírálat' egy helyére *György Sándor*. — Ismétljük itt, hogy e' folyóírásból évenként négy, 15—18 ívnyi, sürűen nyomtatott kötet jelenik meg; 's az évfolyamat' ára postapapíroson 6 for. nyomtató pap. 4 for. Járathatni azt postán is, 1 for. 36 kr. ráfizetés mellett, 's elfogadja reá az előfizetést minden kir. postahivatal a' két hazában.

Szinte a' társaság' költségein ment sajtó alá a' külf. *Játékszín Xdik kötet*e, mely Ifland' Végrendeletét foglalja magában *Külkey Henrik* által fordítva. Pesten, a' héti ülésből, nov. 30. 1835.

D. *Schedel Ferencz*,
titoknok.

A N G L I A.

Tudjuk, bizonyos *Raphael* arról vádolta *O'Connell* urat, mikép ez pénzt veve tőle föl, melyért arra kötelezé magát, hogy *Raphaelt*, kit követül ajánlott *Carlow* megye választójinak, azon esetben, ha e' megválasztásért megtámadtatnék, mint ügyvéd, védelmezni fogja, 's most, midőn *Raphael* e' megválasztásért csakugyan megtámadtatott, 's helyét a' parlamentben vagy elveszté már, vagy nem sokára elvesztendi, sem védelmezni nem akarja, sem a' pénzt visszaadni. E' vádlást a' tory lapok mohón felkapták, 's már azt hitték, hogy *O'Connell* hitelének nyakát szegték. *O'Connell* egy ideig nem válaszolt, míg végre levelet bocsátott *Carlow* megye választóíhoz, melyben bocsánatot kér tőlök, hogy *Raphaelt* ajánlotta

nekik, kiről épen azért, mert igen rágalmazák őt előtte, azt hitte vala, hogy becsületes ember; most azonban ellenkezőt kell róla tartania. Mi pedig a' fölvevett pénzt illeti, arra röviden felel, kimutatván, hogy az általa fölvevett 2000 font sterling a' törvényes 's illendő költségekre egy fillérig fölment. Ez utóbbi körülményt *Vigors* urnak, a' *Carlow* másik követnek hozzá bocsátott levelével bizonyítja. Ennélfogvást az egész vád megdől, 's a' torylapok híjában lármáztak. A' *Globe* e' tekintetben oda nyilatkozik, hogy ezen igazlást *O'Connell* urtól előre várta ugyan, de ohajtotta volna, hogy *O'Connell* olly semmi ember ellen mint *Raphael*, méltóbb nyelvvel éljen. — *Manchestertől* nem igen messze *Levenshulmban* *Bower* és társai pamutgyárában elpattantak a' gázesövek, miáltal több ember veszté életét 's 30,000 font sterlingnyi (300,000 pengő f.) kár okoztatott. — *Londonban* egy tervvel foglalkoznak most, mely szerint gőzhajózás létesítenék *Portsmouth* és *Ujyork* közti. A' gőzhajók 1200 tonnás terhűek lennének, 300 ló erejűek, 's minden 14 napban pályahelyökre indulandók. Altaljánban 11 napot számolnak az oda utazásra, 15töt pedig a' visszautra. Mint mondják 2 angol, 's 2 amerikai hajót szándék fordítani e' célra.

Haywood ur, mint már említettük, arról vádolja *Fairman* ezredest világosan 's egyenesen, hogy ő, ki egy a' *Cumberland* hg által aláírt bizonyítványnál fogva, a' fiókpáholyoknak ugy jelenteték be, mint „királyi ügyviselő“ az orange-férfiakat kikémlé: „valljon hajlandók e magas nagy mesteröket támogatni azon esetre, ha *IV Vilmos* azért, mert, mint igen hihető, hogy a' reformbillt helyben hagyandja, királyszékéről letaszítatik.“ E' vádak olly világosan, 's olly egyenesen tetetnek, hogy vagy meg kell azokat czáfolni *Cumberland* hgnek, ha nem valók, vagy meg kell az összeesküvésben részvevőket törvény szerint fenyítetnie. — Az angol lapok *Franciaország* 's az egyesült státusok meghasonlását még most sem, (miután tudnillik mind a' két hatalom nem csak követét, de még ügyviselőjét is visszahitta,) tartják igen veszélyfenyegetőnek. Illy véleményű a' *Morning-Herald*, mely erősen hiszi, hogy a' fizetés minden háboru nélkül meg fog történni, 's *Európa* politikai nyugalma fentartatni. Nem különben itél a' *Times* is, noha oda nyilatkozik egyszerűsmin, hogy a' párisi lapok mostani hangja 's nyelve az éjszakamerikai státusok ügyeiben, 's névszerint a' rabszolga-kérdésben nem igen alkalmas időben van választva, 's csak az egyezkedést nehezíti. Néhány nap előtt tudnillik a' *Journal des Débats* és rá válaszul a' *National* keményen kikelték az amerikai rabszolgaság ellen. „Az illy czikkelyek szerzője, ugymond, azt árul-

ják el, hogy az újabb előzvények által ingerletten nem kedvező érzellemmel vannak az egyesült státusok iránt. „Azonban mindazon csekély törekvés daczára, mellyel a két státus egymáshoz közelít, azt hiszik Párisban, hogy az új elnök-megválasztás után bizonyosan barátságos úton fog a különzés elegyenlítettetni. — A Morning-Chronicle csak azt jegyzi meg, hogy az amerikai ügyviselő eltávoztatta a francia kormányt nagy zavarba hozza, nem mintha háborútól félne, vagy a közlés-megszűnéstől tartana; hanem, mert annak következtében költséges készüléteket kell tennie réveiben, 's költségzaporitással a kamara elébe lépni, melly takarékos gazdálkodást ahít, nagy baj neki. Végre a Courier is hason értelműleg fejezi ki magát, mondván, hogy ámbár az illető ügyviselők kölcsönös vizsgálata nagy megindulást okozott a két birodalomban, azért még is a két státus barátságos viszonyinak egymás iránt nem szabad megmásulniok. „Hizelgő hódolás az, ugymond, melly, a kereskedés fontossága iránt tételik, midőn két státusfő méltósága igen aggodalmas igényeit (Ansprüche) a kereskedés érdekeinek fölládozza, 's így elismeri, hogy hatalmas békeszerző az, mint maguk a békes érzelmű státusfértek. A kereskedés Franciaország és az egyes. státusok közt olly sok szövvényes érdeket alkotott, hogy ezeknek kell elszőbbed is tekintetbe jöniök.

Oxford-Herald után az Oest. Beob. azon hiedelemben van, hogy Melbourne lord nem csak semmit nem tudott Mulgrave gróf irlandi lord helytartó 's Morpeth lord irlandi státustitoknok azon szándékáról, mellynél fogva O'Connellt ebédre hítták meg magukhoz, sőt bizonyos fő asszonyság előtt nem kedvezőleg nyilatkozott e történetről. A toryk e kettős meghívást igen rossz néven vették. — Aylesburyben ismét gyűlést tartottak a földművelő-egyesület követői, Chandos marquis előülte alatt, 's arról tanácskoztanak: miképen szerzethetnének ohajtásaiknak teljesítést a parlamentben? A marquis ez uttal igen javasolta: általánának el e szándéktól, hogy a jövő ülés alatt ismét indítványba hozzák a maláta- v. szalad- adó eltörlesztését, mert úgy is előbbi sorsára jutna ez, 's nem lennének képesek létesíteni az indítványt; sőt azt tanácslá, csak parlamenti biztosságnevezést sürgessenek, melly a földművelés állapotját nyomozza ki 's át is látták, hogy hasonló indítvány, mint a maláta- adó eltörlesztése, nincs idején most még. —

FRANCZIAORSZÁG.

A Moniteur jelenti, hogy mivel Barton ur az éjszakamerikai egyesült státusok ügyviselője Párisban, utleveleit kívánta, a kormány Pageot urat is, a francia ügyviselőt Washingtonban

visszahitta. Különös lenne, ha a juliusi kormány első háboruja respublicai status ellen pattanna ki.

Portalis ur novemb. 12én megkezdé Fieschi ügyében a párszék biztossága előtt vádtudósítását. Hiedelem szerint 14én már vége lesz annak. Mint beszélük a vád csak öt személyre terjed, két száz más személy pedig, kiket gyanított összekötés miatt akár Fieschivel, akár Moreyvel, vagy Pepinnel befogtak, teljes szabadon bocsáttatott. Közönségesen azt állítják, hogy a tudósítás, mellyet Portalis ur a párszéknek még most ajtóknál terjeszt elő, ollyas tett dolgokat tárand fel, mellyek a közönséget bámulásra birandják. A nyomozó bíróság soha olly vesztég-hallgatásu nem volt, mint Fieschi ügyében. A Moniteur du Commerce szerint, a Fieschi pör vádtudósításából azon körülményt is beszélük, hogy egy nappal a merény előt próbát tettek a részvevők e merészlet mikép létesítésére. Pepin lóháton a király képét viselte, 's azon pillanatban, midőn a híres ház ablakai alatt ellovaglott, Fieschi ott fen a szobából pokolerőművével rá célzott. A republicanusok rettentésire még azt is hozzá teszik, hogy ez uttal egy a republicanus pártnak st. Pelagieből megszökött főbb embere is jelen volt.

A Moniteur kir. rendelést közöl, melly sürgeti, hogy az új sajtótörvénynek a kezességüket illető része szorosan teljesíttessék. — A párszék előtt Portalis ur 18án végzé a vád-felolvasást Fieschi ügyében; kinyomtattása egy hanguan határozottatott el 's a törvényszék félre vonult tanácskozni róla. E tanácskozást másnap végezvén, annak következtében Fieschi, Pepin, Morey, Boireau, és Tell Bechet, a négy első mint szerzője, az ötödik mint czimborája a julius 28iki merénynek, vád alá vétetni határozattak. Ezen határozat elkészítettvén a vádlottaknak a fő ügyész által fölkészített vádirományokkal együtt kézhez fog adatni. — A Gazette de Tribunaux több rendű részletet közöl Portalis gróf vádtudósításából, mellyeket említettünk is már. Mihelyt azonban e részletek hivatalosan 's terjedtebben megfognak jelenni, azokból, a pörállapot megértésére szükségeseket mi is közlendjük.

Ismét gyalázatos főbenjáró pör vonja magára Párisban a közönség figyelmét. Vádlottak Lacenaire, Avril és Martin. 'S minthogy a közönség újságvágya fölingereltetik, számos hallgatóság tódult a törvényszéki terembe a pör folyamat vigyázandó. A hallgatóságot különösen Lacenaire érdeklé azon gaz vakmerőség miatt, melly bélyegzi őt. Mingyárt a terembe léptekor minden szemet magára vont ez. Fiatal, virágzó, csinos öltözetű, mosolygó, kellemes külsővel, 's könnyű illedékkal ült le a vádlottak székére, 's azzonnal beszélgetni kezdé ügyvédével, gyakran

el- el-
gonda
mutat
zások
arra
len ki
özveg
1834
bajok
konyl
léksz
kosok
melle
vasa
la ké
ve, 's
nyom
gyan
Avri
's h
gyilk
vétk
mint
nosz
legfő
a' v
gada
tudn
don
elő
után
kom
öt m
föld
döf
Avr
, Tó
is. l
vete
tam
töbl
nák
sod
vitt
ujá
is,
tal.
Vá
Te
ma
ba
tak
zet
tak
's
Ké

el-elmosolyodva, szóval egész tartásából némi gondatlanság, könnyűség tetszék ki, mellyek oda mutatának, mintha a' tüstént kezdendő tanácskozások nem is őt illelnék. A' megkötötött örök arra szemfülesek, nehogy a' vádlottak egymás ellen kikeljenek. A' vád pedig következő: Chardon özvegy 's fija J. F. Chardon, st. Martin utczában 1834. dec. 16án meggyilkolva találtattak szobájokban. Chardon az első szobában fekütt, melly konyha gyanánt is szolgált, anyja pedig a' mellékszobában, egy rakás dunna, derekalj és vánkóskok alá temetve. Chardon holttestén 11 seb volt, mellette véres bárd 's két kés hevert, egyiknek vasa elvala törve. A' gyilkolás indítóoka nem vala kétséges, mert a' szekrények föl valának törve, 's minden kirabolva. A' gyilkost sokáig hijában nyomozák, míg Lacenaire más két gyilkossági gyanupör miatt befogatván azt vallá, hogy ő és Avril követék azt el Chardonon, mit Avril kereken 's határozottan tagad. Lacenaire még egy más gyilkosságot is bevallott, 's abban Martint állítá vétkestársának; mit ez ismét váltig tagad. Lacenaire mintegy husz és néhány hasonló gyilkosság és gonosztétről vádoltaték egyuttal, mellyek a' romlottság legfőbb lépcsőjére mutatnak. A' törvényszék előtt a' vádnyomozást a' legegységűbb viselettel fogadá. Példaul: az elnök azt kérdvén tőle „nem tudná e megmondani, miképen mentek be Chardon szállására? hidegen azt válaszolá: „Chardon elől ment, mi követük 's néhány semmit jelentő szótán megragadá őt Avril torkon, én pedig gyilkossal megdöftem.“ Kérdés: „Többször döfte é őt meg Ön?“ Válasz: „Igen is“ Kérd.: „Azonnal földre bukott e?“ Vál.: „Nem, többször kelle megdöfnöm 's midőn a' földön hevert 's még mozgott, Avril sujtá rá bárdal a' halálos csapást.“ Kérd.: „Többször sujtott e rá bárdal?“ Válasz: „Igen is. Midőn láttam, hogy Avril a' dolognak véget vetett, az özvegyhez mentem, többször megsúrtam, 's miután láttam, hogy nem védelmezheti többé magát, megfulasztam derekaljokkal és párnákkal.“ Kérd.: „Segített é Önnek Avril e' második gyilkosságnál?“ Vál.: „Nem, azt egyedül vlttem végbe.“ Kérd.: „Nem sértette é meg Ön újat egy heves dőfés által?“ Válasz: „Igen is, elnök ur, mint mondá, egy heves dőfés által.“ — Kérdés: „Mit csináltak a' gonosztét után?“ Vál.: „Egy kávéházba mentünk a' Boulevard du Temple-on, azután a' török fürdőben lemostuk magunkról a' vért, ebédeltünk, 's estve színházba mentünk.“ Kérd.: „Mellyik színházban voltak?“ Válasz: „A' Variétés-ben.“ (A' gyülekezetben utálat jelei.) Kérdés: „Hány óraker váltak el?“ Vál.: „11 óraker. En haza mentem; 's Avril, mint gondolom, még betért valahova.“ Kérd.: „Ugy gondolnám, Ön Avrillel együtt bi-

zonyos Soumagnachoz ment?“ Vál.: Bocsásson meg elnök ur, ez tévedés; a' Malleti pénztár-szolgával volt történet után mentem Soumagnachoz.“ (Megindulás.) Kérd.: „Hány óraker történt Chardonék meggyilkoltatása?“ Válasz: „1 óra előtt öt percczel.“ A' toronyóra épen egyet ütött, midőn a' szekrényt feltörtem. Avril bevezettetvén, megvallá ugyan, hogy ismeré Chardonékat, valamint azt is, hogy tudta pénzes létüket; de tagadta, hogy czimborája volt Lacenairenek a' gyilkolásban 's azt állítá, hogy mind ez haszonleső hazugság. Nov. 13kán a' tanuvallatás vétetett elő, mellyből kétségbe kezdé jöni: valljon mind való e, mit Lacenaire önkényleg vallott; azonban ártatlansága sem sült ki a' kétbevallottnak. Nov. 14én, melly napon a' hallgatóság (különösen asszonyságok) számosan jelent meg a' karzatokon, Lacenaire hosszu előadásban azt ügyekezett megmutatni, hogy vallomása egész terjedelmiben igaz. Beszédét így rekeszté: „Nem kérek kegyelmet. Az életnek semmi értéke előttem. Azért még sem állítom, hogy stoicus vagyok. Ha a' társaság élet-élveket (Genuss) 's vagyont ajánlana, örömet élnék. De így léteket semmiben sem veszem; én a' multban élek; nyolcz hónap óta oldalam mellett ül a' halál. Nem kérek kegyelmet, nem várok, nem is akarok — hasztalan volna!“ Martin is szót kért 's érzékenyül menté magát, mi a' hallgatóságot bámulásra birta maga iránt, ki a' vallatás alatt azt mondotta, hogy sem irni, sem olvasni nem tud. Martin, beszéde végével kimerülten rogyott székre, Lacenaire pedig gunyolva 's diadalmas pillantással nézé vádlott társát. A' benyomás, mellyet ezen ördögi jelenés a' hallgatóságban okozta, leirhatatlan. Az elnök köz felindulás közepett nyilvánítá az ülés fölfüggesztetését, 's rövid vázlatban összepontosítá az ügy állását. Az esküttek esti 11 óraker vonultak vissza; 43 kérdés vala elejükbe terjesztve. Reggel 2 óraker jelenté a' esöngettyü, hogy az ítélet kész. A' hallgatók, kik közül talán egy sem hagyá el a' teremtet, ismét helyeikre tértek 's az esküttek előjárója nyilvánítá, hogy a' vádlottakat terhelő valamennyi gonosztétre igenző felelet adatott, 's csak Martinnél ismértettek el könnyítő körülmények. — A' vádlottak ismét behozattak. Lacenaire halvány 's lesujtottnak mutatkozik, különben az esküttszék nyilatkozását egykedvű arcczal látszik fogadni. — Avril, midőn őt illetve az igenző feleletet hallja, dühös pillantást vet a' bírakra, 's fogai közt mormolá: „Köszönöm.“ Martin zsebkendőjébe dugá arcát. Midőn a' fő ügyész a' büntetésre tevő indítványát, fölkele Avril még egyszer, 's mondá: „Engem az esküttszék elítélt, nem kérek kegyelmet; a' halált holtig tartó bilincsnél többre becsülöm; de esküszöm Isten előtt, hogy ez igazság-gyil-

kolás. Lacenaire és Avril halálra ítéltetett, Martin pedig holtig tartó kényszerített munkára.

Az aprilisi pört nov. 16án a' pairszék előtt ismét megkezdék. Mivel azonban a' vádlottak külön helységek szerint külön osztályokra vétettek, az ügyvédek a' vádlottak ezen elkülönítésére előre nem készülteknek nyilatkoztanak, 's azért a' pairszék ebbeli végzetét el is halasztá. Később a' pairszék Fieschi pörében hallgatá a' vádtudósitást. —

A' Corsaire azt mondja, hogy Philadelphiából oct. 15én költ levél van kezénél, mellyben szórul szóra olvashatni: „Ujra 's inkább mint valaha rebesgetik a' háborut. John D....s és társasága egyenesen kalózlevelet (Kaperbrief) kért a' kormánytól. Az elnök válasza, mellyet mi olvastunk, következő volt: „E' pillanatban még nem állhatok rá, de úgy hiszem, nem sokára megtehetem.“ Pedig még sem hihető, hogy e' két status olly hasztalanságért, mint a' nemzeti méltóságnak képzelt sérelme, háborúra keljen egymás ellen. Az amerikai egyesült statusoknak t. i. volt joguk kívánni a' kárpótiást, miért nem kötötte meg a' franczia kormány az alkut vigyázóbban, 's nem tartotta fen a' kamarák helybenhagyását?

SPANYOLORSZÁG.

Ujabb hadihírek Spanyolországból nov. 17i Moniteurben következők: Cordova fővezér tudósítása a' 27 's 28i ütközetről megerősíti az előbbi adatokat, t. i. szerinte a' krisztiniak azon napokban 200 sebest és 3 fogolyt, a' carlositák pedig 7-800 sebest és 100 fogolyt vesztenek. Egy 13i tudósítás szerint a' carlosiak az általok elvett két bárkát visszaadták. — Valenciából írják, hogy el Serrador, ki 2500 emberrel Luccnát zárva tartá, kénytelen volt tizenöt ember vesztéssel visszavonulni. 3000 főnyi andalusiai gyalogság 's 300 főnyi lovasság nov. 7én érkezett Valenciába, hogy a' tartománybeli katonasággal egyesüljön. A' felső Arragoniába irányzott hadszállítás czélja a' Madrid 's Franciaország közti közösülést elmentseni, 's vezére Iturralde. — Egy másik expedíció Catalóniába, mellyet d. Sebastiannak kelle vezérteni, pénzhijány miatt fenakadt. — Eguia Bilbao ellen készül 's az angolok távollétét használni akarja. — Későbbi hivatalos hír szerint Iturralde expedíciója is pénz nemléte miatt pangó állapotban teng. Cordova 12én 8000 emberrel Pamplonába érkezett; F. h. 10én d. Carlos főhadiszállása még Tolosában volt, hol 6a óta, midőn a' hg. oda érkezett, naponként ünneplések adattak tiszteletére. — Barcelonából írják, hogy Mina gen. a' ministeriumot sürgetve kéri, hogy a' 100,000 ember kiállítás tárgyazó decretumot Catalóniára nézve módosítsa, hogy ezáltal az ottani lakosok, kik most is nagy forrongásban van-

nak, még elégtellenbökké ne váljanak. A' carlisták csaknem Barcelona kapujig nyomulnak.

A' J. du Commerce egy, bizonyosan ministeri tollból eredt, írományt közöl, mi szerint a' ministerség félelem nélkül néz a' cortes-megnyitás ellenébe; 's nem a' ministerek keresik a' procuradorok kedvezését, hanem inkább ezek ügyekeznek a' ministeriumhoz csatlakozni. Mendizabal a' procuradorház számos küldöttségének, kik tőle arról kérdezősködtek: kit kívánna a' ministerség elnökké választatni? azt felelé, hogy ő kötelességének tartja a' kamarát ezen választásra nézve teljes szabadságában hagyni. A' ministerség most főleg a' thrón-beszéd-készítéssel foglalkozik. —

A' Moniteur szerint don Carlos 14én még Tolosában volt, 's ott meg is akar telepedni, a' Gazette de Fr. szerint pedig már elment Tolosából Onatebe, saját fővárosába, hol a' telet akarja tölteni. Ugyan a' Gazette beszéli, hogy a' navarrai osztálynak, melly Skán Arragoniába nyomult, rendeltetése a' navarrai hadi munkálatokat a' cataloniaiakkal összekötöni. E' szerint a' Pyrenéi hegysortól egész az Ebróig minden őszhangzólag menend 's a' Madrid és Franciaország közti közösülés csak tengeren fog lenni lehetséges, mert a' carlositák hatalmában van minden szárazföldi út. —

A' Journal des Débats egy nagy cikkében, mellyet a' spanyol éjszaki hadi munkálatokról közöl, kikel Cordova generál dicsekvése ellen, 's azt mondja, hogy a' spanyol generálok mind két részről igen pazarok azzal, a' mit spanyolul habla duriák vagy baladradák nak, közönségesen pedig gascognade-oknak nevezünk. A' generál, pompás szavakkal tömött nyilatkozásában, mellyet a' salvatierrai győzödelmes visszavonulás felől kiadott, maga magát nagy vezérnek isméri el, midőn többek közt e' szavakkal él: „én hadisergemmel a' legszebb 's legnehezebb hadiforgást vittem véghez, melly csak lehetséges.“ A' carlositákat gyáváknak (cobardes) nevezi, 's azt hiszi, hogy O'Doyle veszteségiért bosszút állott, kit ugyan azon helyen 's napon vert meg Zumalacarreguy tavaly.

A' Memorial Bordelais következő uj tervét adja a' carlosi hadisereg munkálkodásinak: A' carlosi munkáló hadsereg Navarrában Eguia vezérlete alatt 23000 emberből áll, melly három osztályra van szerkesztve. Ezen három osztály vezérei: az első, melly csupa navarraiakból áll, Iturralde; a' másodiké, melly csupa biscayiakból áll, Villareal; a' harmadiké, mellynek tagjai mind castiliaiak, Gomez. A' catalóniai sereg főparancsnoksága Guerguere van bizva, d. Sebastian infans közvetlen urasága alatt, kinek nyakra före oda kell sietni, hogy az, azon tartományban olly könnyen felébredő insurrectiót némi varázserővel 's

bájjal vegye körül. — Iturralde, az első osztály erős részével már elindult Arragoniába, hol az ideigleni vezérseget, szinte az infans parancsai alatt, viselendi, ki így névszerint mind a' két sereg kormányát magában összíti. — Quiles, Cabrera 's egyéb guerilla-vezérek csoportjai, melyek Arragoniát keresztül kasul kalandozgatják, egyesülni fognak, hogy közösen munkálhassanak. A' praetendensnek tanácsolák, hogy öregebb fiát küldje Arragoniába; de ő nem akarta az ifjat oly terhes hadviselés bajainak kitenni, 's úgy hiszik, hogy maga személyesen fog menni Arragoniába, ha az ott szerkesztendő hadisereg együtt leend. Ezen haditerv valósításának könnyebbitésére újabb időkben számos elő- 's visszanyomulások történtek, melyeknek czélja volt az ellenség figyelmét elfordítani. — Gomez generál, a' maga 9000 catalóniából álló osztályával Castiliába, Santander felé veszi útját, hogy Merino, Cuevillas, Villalobos 's egyéb guerillavezérekkel, kik a' castilii lapályon 's azzal szomszédos heczeken tanyáznak, egyesülhessen. — Ez által Eguia a' harcmező körét tágítja, 's a' nélkül hogy valami elhatározó lépést próbálna, Arragonia, Catalonia 's Ó-Castiliába veti az üszköt, 's egyszersmind Valenciával és Santanderrel is közösülésbe jő. Ezáltal a' madridi kormány figyelme is több helyre fordítatik egyazon időben, 's ez a' carlositák czélja. — Eguia maga, a' Villareal parancsnoksága alatti második osztállyal, 's az első osztály azon részével, melyet Iturralde hátra hagyott, Vitoria körül táboroz. — D. Carlos a' tartalék-sereggel, melly csupa házias férjfiakból áll, Tolosa és Irun körül tartózkodik.

Madridi levelek szerint nov. 8áról a' tulzó párt folyvást azt kívánja, hogy az exministerek vád alá vettessenek; 's a' cortesben heves vitakozások készülnek, mert a' szabadelműek folyvást úgy nyilatkoznak, hogy a' kétházi rendszer, 's a' kir. rendelés csupán „szenvetnek.“ — Illy körülmények közt bizodalmasan, de nem minden aggodás nélkül néznek az első minister viseletére, ki annyira meg van terhelve foglalatossággal, hogy az udvari hírlaphankénytelen volt minden barátinak, ismerősinek 's a' folyamodóknak is tudtukul adatni, hogy a' cortes összejövete előtt senkit sem fogadhat el. — Valenciából szomorú hírek érkeztek a' fővárosba; mert a' carlositák két falut felgyújtottak 's 73 embert megöltek ott. — Madrid nyugodt; de nov. 6án még is történt némi zivódás néhány nemzeti ör 's egy köznépi csoport között, melly alkalomkor több ember meggyilkoltaték. —

A Gazette de Fr. nov. 13i spanyol határszéli iromány után közli, hogy Mina generat állása igen kellemetlen. Ugyanis a' zendülő párt akará, hogy Mina

legyen barcelonai parancsnok, 's a' ministerség elfogadta őt; de a' zendülő párt a' general lelkes characterére számolt, a' ministerség pedig bizodalmatlanul fogadá el őt; 's innét azon fonák helyzet, mellynek nem lehetnek nem rossz következései. Mina senki bizodalmaival sem bir többé; ha revolutiói rendszabályokhoz nyúl, akkor a' királyné pártja, a' spanyol doctrinairek fogják vádolni, hogy csak szekrényeit tölni jött; ha ellenben a' mérséklett párthoz hajlik, a' tulzó párt fog reá neheztelni, hogy a' szabadság ügyét elárulja. Így Mina olly helyzetbe jutott, hogy nem is mutatkozhatik Barcelona utczáin örkatonák kísérete nélkül, melly a' pártosokat korlátok közt tartsa. — Mina már eddig is több ponton gyűjte seregeket, mellyek a' Valenciában és Arragoniában gyűjtöttekkel egyesülendnek, és az ezekből szerkesztett nagy hadi test a' három tartomány középpontján munkálend. Ez nem rosszul koholt terv, csak hogy naponként új akadályok gördülnek ellenébe. Így a' Cataloniában gyűjtött 5000 embert Guergue 7én, tizennégy zászlóaljjal megtámadá, 's Bruclál olly fényesen megpaskoló, hogy 3500 christino részint elesett részint fogságba jutott, négy ágyu 's 150 ló a' győző kezeiben maradt, 1500 ember pedig elszaladt, kikből nem tudni, mi lett; de annyi bizonyos, hogy teljesen föloszlottak.

A M E R I K A.

Brazilia. Mint említettük, hire volt, hogy Parában a' császári kormány tekintete elismértetett, 's helyre állítatott. E' hirt elsöben is a' Globe terjeszté el némi fernambucói levél után sept. 8ról. E' hir azonban úgy látszik, nem valósul meg, mert a' Times nov. 10én egyenesen Parából vett híreket közöl sept. 10ről, mellyeknél fogvást a' tartomány állapota igen szomorú. A' várost valamennyi idegen elhagyta, 's a' zendülök elfoglalták. Az angol ottani kereskedők Palmerston lordhoz folyamodtak segélyért, hanem ez emlékiratot kíván tőlök, hogy elsöben azt közölje a' braziliai kormánnyal elégtételt sürgetve. A' Times ezt ugyan helyes viseletnek mondja, de még is helyesb volna ugymond, ha angol hadihajókat küldene Parába elkergetni az indianusokat. —

Délamerika. Peruból martz. 25ről jött tudósításnál fogva ottan zendülő mozgás ütött ki, mellynek közelebb részletei nincsenek ugyan hírrül adva, de mellynek az angol születésű Miller tábernok eltávoztatásával szakad vége. Annyi féltékenységgel voltak iránta, hogy noha személye semmi veszélynek sem vala kitéve, söt minden tisztelettel bántak vele: még sem engedték meg neki Limába, vagy a' tengerpartra kiszállást, hanem arra kényszerítették, hogy az ország belsejébe vonuljon, hova tetemes sereg kísérte.

TÖRÖKORSZÁG.

Konstantinápolyból nov. 4-ől írja az Öest. Beob. hogy a' hat hadihajóból álló török hajócsapat, miután előbb több napig a' hét torony szomszédjában horgonyza, Tahir basa nagydmirál parancsi alatt végre oct. 26-án elvitorlázott a' dardanellák felé. E' hajócsapat küldetési czéljáról még semmi bizonyosat nem mondhatni. A' kapudán-basa távolléte alatt, az osztálynokká nevezett Namik basa viendia' tengerügyet. Ugyanezen napon hagyta el Obrenovics Milosch hg. kíséretestül a' fővárost, és szárazon indult utnak Szerbia felé. A' dögmirigy ismét harapozni kezd a' fővárosban. — A' török statuslap keleti szobóséggel közli a' scutaribeli dolgokat. —

GÖRÖGORSZÁG.

A' Müncheni politikai lap következő tudósítást közöl: Athene oct. 16. Az Athina hosszú czikkelyében elismértetik, hogy azon legujabb rendelkezés által, melly a' régi katonák törvényes követelésit kielégíté, a' nép fő ohajtásának egyike teljesítették. De nem így van a' dolog azon rendelkezéssel, melly a' statusanács kineveztetését teszi közre.

BELGIUM.

A' Moniteur belge nov. 12-én közli azon általános költséget, melly a' 10-én ismét összeült képviselőháznak előterjesztetett. A' pénzügy-minister figyelmeztete azon pontokra, mellyekben különbözik az idej költsége a' tavalyitól. Név szerint megjegyze, hogy az ország politikai állása megengedé a' hadi tárca költségeinek három millió frankkal kevésbre szállítatását, mint a' tavalyi volt. — A' képviselőháznak több rendű kérelem nyújtatott be a' választásmód-másításra, mint arra is, hogy köttessék alku a' porosz vámegegyesülettel. — Venlooban egy belga szolgálatbeli francia és egy belga tiszt pisztolyra kelt bajt vinni, mellynek a' bajviasok egyike halálos megsérültével szakadt vége. —

SVÉDORSZÁG.

Christianiában nov. 6-án a' színház elégett. Kilencz óra tájban, az alatt, mig a' „bémenet“ című szindarabot játszották, tűz ütött ki a' ruhatárban, hol a' statisták öltözködtek volt; a' színészek, és a' nézők, (valamivel 100zon felül) olly nagy szorongásban voltak, hogy alig vala idejük megfutamodni. Az egész épület a' külső falakat kivéve leégett, minden készületestül, mellyből különösen a' hangászatiak, mint mondják, igen sokba kerültek. —

NÉMETORSZÁG.

Az Allg. Ztg. Münchenből jelenti, hogy a' király nov. 21-én reggel 6 órakor indult el görögországi útjára. Mint hallik, útját Ancona felé veszi Colombellán keresztül 's ott néhány napot mulatni fog. Mieg statusministernek meg van hagyva, hogy a' királylyal dec. 2-án Anconában találkozzék.

Kisérete számos. A' kir. kormánylap hirül adja ugyanazon napon az országlási dolgoknak a' kir. távolléte közben is szakadatlan folytatását, minthogy valamennyi statusministernek terjedtebb hatalmat adott az elutazó főltség. Szintugy meghagyá a' statusanácsnak az ülések rendes tartatását. Ezt a' kormánylap valamennyi hatóságnak tudtára is adja. A' királyt Anconában egy angol gőzhajó 's egy fregát várja tovább szállítás végett. —

ELEGYHIREK.

Feuerbachnál Franconiában egy kutatást alkalmakor gazdag aranyér találtatott, mellynek megvizsgálására legközelebb kir. biztosságot várnak. — Nov. 6-án Green ur kétszáz tizedik levegőtűt tevél Londonban; két ur követte őt léghajóján, kik e' mulatságot nem megvetendő utibért fizettek. A' legnagyobb magasság, mellyre jutottanak, három fertály angol mérföldnyi volt. — Párisban egy a' legjövédelmesb hivatalok közül a' jegyzői; mert csak bizonyos meghatározott számú jegyzők vannak, t. i. 140; 's ugyanennyi volt már tizenharmadik Lajos idejében is, midőn a' népség száma négyszerte kevesebb volt, mint ma. Ezért egy jegyzői hivatal Vaugirardban 330,000 frankért adatott-el mostanában. —

Donna Maria királyné virgoncz lelkét igen hiven bélyegzi azon vonás, hogy a' portugáli pénzek maig sem viselik képét, mert a' királyné, a' ministerek 's egész udvara unszoló kérelmei daczára, sem tudja magát annyi béketűrésre elszánni, hogy arczképét a' sajátképen e' czélra Londonból jött medailleur által levétesse. Kétszer próbálta már meg, de mind kétszer nyugtalan lett 's rajzolás közepette kiszaladt a' szobából. — Különbben a' palotát, Koháry-Coburg hggel leendő összekelésére, már egészen elkészítetté. — A' spanyol kormány Londonban 50,000 katona formaruhát rendelt. — A' Hamba küldött orvosi biztosság, mellynek Chantelauze ur egészségi állapotját kelle vala megvizsgálni 's erről tudósítást adni, visszatért anélkül, hogy megbiztatását teljesithette volna. A' becsületes fogoly ugyanis kinyilatkozatá, hogy ő nem akar különöskedezés tárgya lenni, mellyben szerencsétlensége társai, kik szinte kisebb vagy nagyobb mértékben szenvedők, nem részesülnek.

Pénzkelet:		A' gabona pesti piaczi ára dec. 1-jén 1835:			
Bécs nov. 28-án középár pengő pénzben		poszon. mérő váltó garas	legjobb	középszerű	csékény
Status 5 pC. kötelezv.	401 $\frac{23}{2}$	Tisztabuza	106 $\frac{2}{3}$	96 $\frac{2}{3}$	86 $\frac{2}{3}$
" 4 " "	99 $\frac{1}{4}$	Kétszeres	76 $\frac{2}{3}$	73 $\frac{1}{3}$	66 $\frac{2}{3}$
1820ki statuskölcson.	218	Rozs	53 $\frac{1}{3}$	50	46 $\frac{2}{3}$
1821ki " "	140 $\frac{3}{4}$	Árpa	44	42 $\frac{2}{3}$	40
1834ki " "	589	Zab	33 $\frac{1}{3}$	32	29 $\frac{1}{3}$
Kam 2 $\frac{1}{2}$ pC. kötel.	66 $\frac{1}{2}$	Köles	—	—	—
Bankrészevény	1376	Köleskása	—	116 $\frac{2}{3}$	—
Cs. arany pC. agio	3 $\frac{1}{3}$	Kukoricza	40	73 $\frac{1}{3}$	35 $\frac{1}{3}$